

ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา
อำเภอสะเมิง

ณัฐพล พิไธย*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการสอน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน จำนวน 113 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .969 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียนตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ครู ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทยเพื่อนำไปใช้ในการดำรงตนเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติงาน และสถานศึกษาก็เป็นหน่วยองค์กรหนึ่งของรัฐ ที่จะต้องพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติเพื่อสร้างทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน ที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือ พอประมาณกับศักยภาพของผู้เรียน พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียน และชุมชน นำไปสู่ความยั่งยืน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความรู้ อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อดทน มีความพากเพียร มีวินัย มีสัมมาคารวะรู้จักทำประโยชน์ให้กับสังคม ประกอบด้วย 3 ห่วง (พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี) และ 2 เงื่อนไข (ความรู้ คุณธรรม) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ยั่งยืน 4 มิติ (เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม) สถานศึกษาที่น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักการในการบริหารจัดการและจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนย่อมสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมตอบสนองต่อนโยบายรวมทั้งสามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณลักษณะตรงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือ ดี เก่ง และมีความสุขได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 1) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสำรวจความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ซึ่งจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีผู้ทำการศึกษา การที่ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาเกี่ยวกับครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิงนั้นเพราะว่าครูเป็นตัวช่วยหลักในการขับเคลื่อนในการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียนให้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบในการที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมเกษตร ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานอาชีพ มีทักษะการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อการเกษตร สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 154 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 113 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 154 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ได้จำนวน 113 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิงเพศหญิง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 เพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 ประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี จำนวน 44 คน

คิดเป็นร้อยละ 38.9 ประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบไปด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถามเกี่ยวกับเรื่องเพศ และประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน และด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .969 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง ฝากไปยังเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน จำนวน 113 ฉบับ ประกอบด้วยระหว่างวันที่ 16 – 22 มกราคม 2561 และนัดวันและเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ 6-10 ปีมีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ส่วนครูที่มีประสบการณ์อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง พบประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน ถวัลย์ มาศจรัส (2550, หน้า 18) ได้กล่าวไว้ การใช้หลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และไม่มีการจัดทำคู่มือหรือเอกสารหลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณพงษ์ เมืองเส้น (2550, หน้า 91-92) ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะริม โดยรวมและรายด้านย่อยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552, หน้า 123-130) ศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอนิสิฐวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารจัดการ ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก อร่าม นุชพิทักษ์ (2552, หน้า 123) กล่าวว่า โรงเรียนมีการวางแผนกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดในแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาน พิทักษ์โกศล (2552, หน้า 105-115) ศึกษาประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สกลนคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ รุ่งทิวา สันติผลธรรม (2552, หน้า 82-94) ศึกษาการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน ในด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรม เกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, คำนำ) กล่าวว่า กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณพงษ์ เมืองเส้น (2550, หน้า 95) ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม ในด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552, หน้า 123-124) ศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง ปัญญาจักร กล่อมชุ่ม (2534, หน้า 1) กล่าวว่า การเกษตร เป็นการทำงานเพื่อควบคุมธรรมชาติ ที่จะผลิตพืชและสัตว์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณพงษ์ เมืองเส้น (2550, หน้า 96) ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม ในด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ทองสุข (2556, หน้า 40) ศึกษาการนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่าการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความคิดเห็นของครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก สุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง (2550, หน้า 10-11) กล่าวว่า ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณพงษ์ เมืองเส้น (2550, หน้า 96) ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอแมริม ในด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ทองสุข (2556, หน้า 41) ศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่าการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการสอนวิชาเกษตรของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552, หน้า 60) ศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา ธารามงคลกุล (2552, หน้า 56) ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมโนสุรณ พบว่าที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และเมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552, หน้า 61) ศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิยะดา ธนสารมงคลกุล (2552, หน้า 57) ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประทุมมนูสรณ์ พบว่าที่มี ประสิทธิภาพต่างกันมีผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเทคนิควิธีการทำการเกษตรจากวิทยากรและสถานที่จริงในการทำการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ
2. ด้านการทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำคู่มือหรือเอกสารหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนควรรวบรวมเอกสารการทำหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยจัดเรียบเรียงเป็นรูปเล่มไว้
3. ด้านการดำเนินกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมเลี้ยงไก่พื้นเมืองเสริม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการที่ถูกต้อง และปฏิบัติการเลี้ยงไก่พื้นเมืองซึ่งจะได้นำไปเลี้ยงต่อที่บ้านเป็นรายได้เสริม
4. ด้านการดำเนินการเกษตรตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเกษตรยึดกรอบความพอประมาณกับแรงงาน เพื่อให้คณะครูและผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดปี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อครูในการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง

2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

3. ควรศึกษาวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 2

4. ควรศึกษารายได้ที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง**

กระทรวงศึกษาธิการ. ค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2560, จาก [http:// www.lertchaimaster.com/forum/index.php?topic=1741.0](http://www.lertchaimaster.com/forum/index.php?topic=1741.0).

ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). **MODEL การจัดการเรียนรู้ ตามแนวปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.

ประสาน พิทักษ์โกศล. (2552). **ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปัญญานัฏร กล่อมขุ่ม. (2534). **หนังสือคู่มือการเรียนการสอนวิชากรงาน รายวิชา ง014 งานเกษตรพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ไพฑูรย์ ทองสุข. (2556). **การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

รุ่งทิวา สันติผลธรรม. (2552). **การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

วรรณพงษ์ เมืองเส้น. (2550). การดำเนินงานกิจกรรมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียน มัธยมศึกษา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิยะดา ธนสารมงคลกุล. (2552) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
โรงเรียนประทุมสุรธรณ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศุณัย เศรษฐัญญสร้าง. (2550). แนวทางปฏิบัติ 7 ขั้น สู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ:
ออกแบบสบายใจจำกัด.

อร่าม นุชพิทักษ์. (2552). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาใน
อำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.